



Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Izveštaj o realizaciji međunarodnih projekata u sektoru šumarstva

1. UVOD

Šumarstvo kao privredna djelatnost u Crnoj Gori predstavlja značajan segment razvoja nacionalne ekonomije i u gotovo svim strateškim razvojnim projektima zauzima značajno mjesto. Poznato je da je ta djelatnost u proteklom periodu prošla kroz brojne izazove koji su se prvenstveno ogledali u tome da se implementiraju najbolje prakse upravljanja iz zemalja sa razvijenim operativnim šumarstvom.

U tom smislu, u cilju poboljšanja i unaprijeđenja stanja u oblasti šumarstva i sprovođenja procesa približavanja evropskim standardima iz ove oblasti, sprovedene su sveobuhvatne pripreme, prilagođavanja i na kraju, implementacija mnogobrojnih odredbi na kojima počiva zakonodavstvo EU.

Jedan značajan dio obaveza na tom planu je realizovan, kao što početak implementacije Nacionalne šumarske politike, priprema i među-resorsko usklađivanje Predloga Zakona o šumama, uvođenje i početak sprovođenja Nacionalne inventure šuma, razvoj i upotreba novih metodologija planiranja gazdovanja šuma uključujući GIS tehnologije, analiza organizovanosti i funkcionisanja institucija, izgradnja kadroških kapaciteta šumarskih institucija uključujući savremene metode šumarskog savjetovanja, podrška osnivanju, funkcionisanju i zastupanju institucija privatnih vlasnika šuma i dr.

Imajući u vidu postignute rezultate u nastupajućem periodu javlja se logična potreba izrade kvalitetne zakonske legistlative i ratifikacije brojnih međunarodnih obaveza.

Za sektor šumarstva, definisani su najvažniji dokumenti koje treba implementirati u praksi:

Opšti međunarodni:

- Konvencija o biološkoj raznovrsnosti - Agenda 21 (1992.)
- Okvirna Konvencija UN o klimatskim promjenama (UNFCCC) (1992.);
- Konvencija o dugoročnom zagađenju vazduha (1979.)
- Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti (Ramsar) (1977.);
- Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES)(2001.);
- Konvencija o zaštiti svjetskog kulturnog i prirodnog naslijeđa (1972.);
- Konvencija o Evropskom šumarskom institutu EFI (2003.)
- Rezolucije Ministarske konferencije o zaštiti šuma u Evropi (1993., 1998., 2003., 2008);
- Rezolucija Ministarske konferencije o zajedničkoj borbi protiv nelegalnih sječa u Evropi i Sjevernoj Aziji (2005.).

Politika i legislativa EU:

- Rezolucija Savjeta od 15. Decembra 1988 o Šumarskoj strategiji Evropske Unije (1999/C 56/01);
- Komunikacija od strane Komisije ka Savjetu i Evropskom Parlamentu o EU Akcionom planu za šume (SEC(2006) 748);
- Direktiva Savjeta 1999/105/EZ od 22. decembra 1999. o tržištu šumskog reproduktivnog materijala;
- Prijedlog Uredbe Evropskog Parlamenta i Savjeta, koji postavlja obaveze operatorima, koji stavljaju drvo i drvene proizvode na tržište (COM/2008/0644 final);
- Uredba Savjeta (EC) Br. 1698/2005 od 20. septembra 2005 o podršci za ruralni razvoj preko Evropskog Poljoprivrednog Fonda za Ruralni Razvoj (EAFRD)
- Direktiva Savjeta br. 43/92 o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (1992.)
- Direktiva Savjeta br. 409/79 o očuvanju divljih ptica (1979.)
- Uredba (EC) Br. 614/2007 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 23. maja 2007 koja se odnosi na Finansijski Instrument za Životnu sredinu (LIFE+) – Izjava Komisije
- Uredba Savjeta (EEZ) Br. 2658/87 od 23. jula 1987 o tarifama i statističkoj nomenklaturi i opštim carinskim tarifama (Uredba važi i za drvene proizvode)
- Direktiva 2003/35/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta od 26. maja 2003., koja obezbjeđuje učešće javnosti u pogledu izrade određenih planova i programa, koji se odnose na životnu sredinu i s obzirom na učešće javnosti i pristup ka pravosuđu, Direktive Savjeta 85/337/EEC i 96/61/EC – Izjava Komisije
- Uredba (EC) Br. 1367/2006 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 6. septembra 2006. o primjeni odredbi Arhuške Konvencije o pristupu informacijama, učešću javnosti i donošenju odluka kao i pristupu pravosuđu i institucijama i tijelima Zajednice u problemima životne sredine.

Kao što se vidi iz ovog pregleda, radi se o značajnom nizu dokumenata i propisa koji se moraju implementirati u nacionalno zakonodavstvo, tako da se nametnula potreba da se ovom poslu značajno posvetimo i zatražimo podršku od brojnim međunarodnih donatorskih organizacija i Vlada, a sve u cilju institucionalnog jačanja ovog sektora što će sve stvoriti pretpostavke za efikasnije operativno šumarstvo. Većina međunarodnih i EU obaveza uključena je u Nacionalnu šumarsku politiku i Predlog Zakona o šumama u skladu sa nadležnostima šumarskog sektora.

U daljem tekstu dajemo pregled međunarodnih projekata koji se u ovom trenutku realizuju u Crnoj Gori, a koji su značajno pomogli da se projektovani rezultati ostvare.

1. FODEMO PROJEKAT (faza II) – RAZVOJ ŠUMARSTVA U CRNOJ GORI

Trenutno je u toku je druga faza projekta “Razvoj šumarstva u Crnoj Gori” koja je otpočela 2007 godine i realizuje se na osnovu posebnog sporazuma o saradnji između

Vlade Republike Crne Gore i Vlade Velikog Vojvodstva Luksemburga, a za implementaciju projekta je zadužena organizacije Lux Development.

Osnovna svrha druge faze projekta je:

- nadograditi i konsolidovati dostignuća prve faze jačanjem operativnog kapaciteta institucija u šumarstvu i aktera u Crnoj Gori;
- uvesti revidirani sistem planiranja u šumarstvu u strateški i sveobuhvatniji okvir razvoja sektora šumarstva;
- iskoristiti ulaganja u programe (inventura šuma, studije, GIS, reproduktivni materijal, planiranje, nacionalna šumarska politika) i mogućnosti (FSC) za uvođenje značajnih promjena u pravni i institucionalni okvir u cilju približavanja standardima i zakonima EU.

Ukupno trajanje druge faze projekta je četiri godine, njegova vrijednost je oko 4,3 miliona €, od čega će Vlada Velikog Vojvodstva Luksemburga finansirati 3,5 miliona €, a ostatak finansira Vlada Crne Gore. Imajući u vidu da se druga faza FODEMO projekta završava 2011. godine, trenutno je u fazi pripreme nacrt Dokumenta o produženju projekta na još dvije godine (do 2013). Posljednja verzija Dokumenta o produženju projekta FODEMO predviđa dodatno finansiranje u iznosu od 2 miliona EUR od strane Vlade Velikog Vojvodstva Luksemburga, zajedno sa partnerskim finansiranjem u iznosu od 260 000 EUR od strane MPŠV i 500 000 EUR od strane Ministarstva ekonomije (najveći dio nacionalne kontribucije biće zaračunat kroz angažman ljudstva i drugih resursa ministarstva, dakle ne isključivo novčanih sredstava). Dodatnih 500 000 EUR biće traženo od EBRD i ostalih donatora. U Dokumentu o produženju dodata su dva nova rezultata i pet novih zadataka na postojeći logički okvir. Oni se fokusiraju na pokretanje tržišta za drvenu biomasu kao obnovljivog izvora energije i na veze sa karbon kreditima dostupnim kroz Kjoto CDM (Clean Development Mechanism) –mehanizme čistog razvoja..

Glavni cilj FODEMO projekta je davanje doprinosa Nacionalnoj strategiji održivog razvoja Crne Gore integrisanjem principa održivog razvoja u šumarsku politiku i druge značajne dokumente.

Specifičan cilj druge faze FODEMO projekta je poboljšanje uslova institucionalnog i tehničkog okvira za održivi razvoj sektora šumarstva u Crnoj Gori. Za njegovo postizanje, trebalo bi da se realizuju 3 osnovna rezultata:

Rezultat 1: Završen je proces Nacionalnog šumarskog programa (NŠP)

ZADATAK 1: POMOĆ U PRIPREMI, FORMULACIJI I IMPLEMENTACIJI PROCESA NŠP

Aktivnost 1: Izvršiti nekoliko preliminarne studije i intervencija

Nacionalna inventura šuma: Nakon definitivnog usvajanja metodologije za Nacionalnu inventuru šuma na osnovu iskustava dobijenih iz pilot oblasti u 2009 g, rad na Nacionalnoj inventuri šuma je iz faze planiranja prešao u fazu implementacije. Raspoređena je mreža klastera primjernih površina na rastojanju 2x2 km preko cijele teritorije Crne Gore. Ukupno 3505 klastera ili 13992 primjernih površina na kojima se prikupljaju podaci o stanju šumskog fonda.

U saradnji sa Upravom za nekretnine obezbijeđen je pristup prostornim podacima kao što su orto-foto snimci, topografske karte u razmeri 1:25000 i dr. Urađena je priprema radnih i preglednih karata (ukupno 6450 karata). Paralelno sa pripremom potrebnog materijala za izvođenje terenskih radova raspisan je i tender za izvođače radova kako bi se obiman posao (9800 primjernih površina) na prikupljanju podataka uradio za jednu vegetacionu sezonu. Poslove za izvođenje radova na Nacionalnoj inventuri šuma dobilo je pet firmi iz zemlje i regiona.

U aprilu mjesecu ove godine odrađen je trening na Žabljaku gdje su šumarski stručnjaci, njih 84, iz naše zemlje i iz zemalja regiona (Bosne i Hercegovine i Srbije), koji rade u firmama koje su na tenderu obezbjedili učešće na ovom, najobimnijem poduhvatu, obučeni da na terenu prikupljaju širok dijapazon informacija o stanju šumskog bogatstva. Pored izvođača radova učešće u prikupljanju podataka na Nacionalnoj inventuri šuma i logističkoj podršci uzela je i Uprava za šume sa svojih 10 inženjera i tehničara kao značajan doprinos države Crne Gore u implementaciji ovog velikog i važnog projekta .

Sa prikupljanjem podataka krenulo se početkom maja mjeseca 2010 i terenski rad je završen krajem novembra mjeseca 2010. Na svakoj primjernoj površini prikupljeno je preko 100 informacija, bilo da se radi o stanišnim ili sastojinskim karakteristikama. Ovo je rijedak slučaj u svijetu da se prikupljanje podataka na projektu Nacionalne inventure šuma završi u toku jedne sezone, što je svakako dokaz obučenosti, spremnosti i posvećenosti šumarskih stručnjaka Crne Gore da odrade poslove koji su im povjereni. Pored prikupljanja terenskih podataka intenzivno se sprovodila i kontrola radova od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u cilju dobijanja relevantnih, tačnih i pouzdanih informacija.

U budućem periodu predstoji statistička analiza i obrada velikog broja podataka koji su prikupljeni Nacionalnom inventurom šuma. Informacije koje su prikupljene u toku ove godine, nakon statističke obrade, predstavljaće bazu za dalju analizu stanja šumskog fonda i ti podaci će činiti jedan od osnova za razvoj šumarske nauke i prakse, za optimalno višefunkcionalno gazdovanje državnim i privatnim šumama, kao i Nacionalnim parkovima.

Aktivnost 2: Pružanje podrške upravljanju promjenama pokrenutim procesom NŠP

Pomoć na izradi novog Zakona o šumama: Predlog Zakona o šumama je urađen uz značajnu tehničku podršku SNV-a i tehničku i finansijsku podršku FODEMO projekta i nalazi se u fazi razmatranja u Skupštini Crne Gore. Predhodilo mu je usvajanje Nacrta zakona o strane Vlade sa programom javne rasprave u februaru mjesecu 2010. Nakon široke javne rasprave i konstruktivnih sugestija dobijenih od strane stručne i šire javnosti, tekst zakona o šumama je dostavljen vladinim institucijama na komentare krajem jula 2009. Nakon dobijanja pomenutih komentara, FODEMO projekat pruža stručnu i finansijsku pomoć na pripremi novog Predloga Ministarstvu što je i rezultiralo definisanjem Predloga koji je Vlada usvojila i dostavila Skupštini.

Rezultat 2: Instrumenti održivog gazdovanja šumama su konsolidovani, validirani i rasprostranjeni

ZADATAK 2: POMOĆ U PRIPREMI, FINALIZACIJI I USPOSTAVLJANJU INSTRUMENATA ODRŽIVOG GAZDOVANJA ŠUMAMA

Raspisan je poziv i odabran je savjetodavni tim za planiranje gazdovanja šumama.

Aktivnost 1: Finalizacija novih instrumenata za gazdovanje šumama za državne šume

Završen je opis šumsko razvojnih tipova (ŠRT) i standardnih pravila gazdovanja za pojedinačne ŠRT. Svi značajni ŠRT u Crnoj Gori su sada opisani, a koncept ŠRT značajno pojednostavljuje raniji kompleksan opis šumskih tipova u Crnoj Gori. Fokusira se na dugoročno željeno stanje šume, a ne na pokušaj pojedinačnih opisa mnogih razvojnih faza koje šume moraju proći prije dostizanja ovog željenog konačnog stanja. Sledeći korak je potpuno integrisanje ŠRT u proces planiranja gazdovanja šumama i pružanje obuke svom osoblju koje radi na planovima gazdovanja šumama kako da primijene sistem ŠRT.

Aktivnost 3: Obuka relevantnih aktera u šumarstvu za implementaciju novog pristupa

Tim za planiranje gazdovanja šumama koji je angažovan za pruži obuku Upravi za šume i njenim izvođačima u oblasti novih procedura planiranje gazdovanja šumama. Njihov rad se fokusirao na obučavanje članova Radne grupe za planiranje gazdovanja šumama za korišćenje novih metoda.

Aktivnost 4: Uspostavljanje sistema monitoringa i kontrole kroz šumarski informacioni sistem

SOFTVER „OSNOVA“: Memorandum o razumijevanju za unapređivanje OSNOVA softvera je potpisan između Ministarstva i autora softvera, a potpisan je i aneks ugovora za nabavku dopunjene verzije OSNOVA programa koji su pripremili međunarodni eksperti, čime se dodaju značajna poboljšanja osnovne strukture i funkcionalnosti OSNOVE. Dalja prilagođavanja programiranja će se od sada zasnivati na ovoj verziji.

Aktivnost 6: Podrška planiranju gazdovanja šumama na opštinskom nivou

U skladu sa Nacionalnom šumarskom politikom i konceptom planiranja u šumarstvu koji će se ugraditi u novi Zakon o šumama, FODEMO projekta sprovodi, zajedno sa Ministarstvom, pilot projekat „Planiranja gazdovanja šumama na opštinskom nivou“. Pilot se sprovodi u opštini Mojkovac, uz aktivno učešće lokalne samouprave koja je i formirala Radnu grupu za implementaciju ove aktivnost koju će stručno i finansijski pomoći FODEMO projekat.

ZADATAK 3: JAČANJE KAPACITETA PARTNERA U ŠUMARSTVU

Aktivnost 1: Obezbeđivanje usklađene opreme svim područnim jedinicama u svrhu primjene novog pristupa

Kupljeni su novi laptop kompjuteri za osoblje Ministarstva, kao i dodatni eksterni hard diskovi koji omogućavaju kopiranje velike količine podataka iz Uprave za nekretnine i pogodni su za čuvanje (backup) podataka koje je već uskladištio CMMU. Takođe je objavljen tender za nabavku diferencijalnih GPS uređaja.

Rezultat 3: Pokrenute su mjere podrške za obnovu i unaprijeđenje šuma

Zadatak 4: Usvajanje i implementacija konkretnih mjera podrške u cilju obnove šuma

Aktivnost 1: Poboljšanje procesa sakupljanja šumskog sjemena

Zajedno sa predstavnicima Uprave za šume, sprovedene su brojne aktivnosti koje su definisane Akcionim planom za implementaciju zadatka 4 sa dodatnim preporukama. S tim u vezi, Uprava za šume je imenovala menadžera za sjemensku proizvodnju, a odabrani savjetodavni tim iz Instituta za šumarstvo iz Beograda je uradio reviziju i procjena postojećih sjemenskih sastojine u Crnoj Gori i identifikacija novih. *Nakon izvršene revizije svih objekata, radni tim je konstatovao da status sjemenskog objekta može imati 17 sjemenskih objekata koji su u skladu sa Zakonom o reproduktivnom materijalu šumskog drveća i registrovani.*

Trenitno se radi na izradi Registra sjemenskih objekata i na ažuriranju Priručnika o sjemenskim sastojinama. Pored toga, sprovedena je i obuka menadžera za sjemensku proizvodnju i dva penjača za sakupljanje šumskog sjemena u Srbiji i Crnoj Gori, a do kraja 2010.godine će se nabaviti i oprema za sakupljanje šumskog sjemena.

Takođe,, regionalni konsultant angažovan od strane FODEMO projekta je pružio pomoć Ministarstvu na izradi nedostajućih podzakonskih akata Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća.

Aktivnost 2: Doprinos operacionalizaciji Nacionalnog programa pošumljavanja

Savjetodavni tim koji je odabran za implementaciju aktivnosti 1 zadatka 4 je uradio Nacrt procjene dugoročnih potreba za pošumljavanjem šumskog zemljišta i definisanje nacionalnog programa za pošumljavanje i dostavio ga na mišljenje Ministarstvu i Upravi za šume

2. PROJEKAT: “ TURIZAM ZASNOVAN NA PRIRODNOJ BAŠTINI “

Trajanje projekta: 2009-2011.

Partneri na projektu:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV)
Norveška šumarska grupa (NFG)

Pokrovitelj:

Vlada Norveške, Ministarstvo spoljnih poslova

Ukupna vrijednost projekta iznosi 696.500,00€, od čega je učešće Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede oko 10%.

Cilj projekta:

Projekat: „Turizam zasnovan na prirodnoj baštini“ predstavlja inicijativu posvećenu ekonomskom razvoju sjevera Crne Gore. Osnovni cilj je da se razvije spektar turističkih usluga zasnovanih na održivom korišćenju prirodnih resursa prvenstveno kroz razvoj lovno turizma. Podrška u okviru ovog projekta usmjerena je i na podršku u harmonizaciji nacionalnog zakonodavstva iz oblasti lovstva.

Projektne aktivnosti su fokusirane na opštine Pljevlja, Žabljak, Plužine i Šavnik.

Projekat je nastao kao rezultat pilot faze uspješno realizovane tokom prethodne dvije godine.

Pored razvoja turizma zasnovanog na prirodnim resursima, projekat predstavlja svojevrsnu podršku sektoru lovstva i šumarstva kroz lovnu legislativu, administraciju i gazdovanje divljom faunom.

Glavni zadaci koji su definisani u okviru tri sektora koja se razvijaju ovim projektom-turizma, šumarstva i lovstva:

- Razvoj preuzetničkih inicijativa kod lokalnih zainteresovanih partnera iz oblasti razvoja turizma orijentisanog na prirodu;
- Razvoj i marketing turističkih proizvoda koji se baziraju na prirodnim resursima;
- Izgradnja kapaciteta lovne administracije i administracije za upravljanje divljom faunom na nacionalnom i lokalnom nivou;
- Razvoj lovišta i lovišta posebne namjene.

Aktivnosti koje su do sada realizovane:

- Inicijative sa predstavnicima lokalnih samouprava

Predstavnici delegacije NFG i MPŠV su predstavili okvir projekta u četiri projektom obuhvaćene opštine: Pljevlja, Žabljak, Plužine i Šavnik. Tokom tri misije, članovi projekta su jasno predstavili okvir projekta i sa domaćinima (predsjednicima opština, direktorima lokalnih turističkih organizacija, NVO) razmotrili razne mogućnosti za realizovanje pojedinih aktivnosti koje će biti od koristi za lokalnu samoupravu. Prilikom definisanja projektnih aktivnosti vodilo se računa o specifičnostima ponude koja se može organizovati za turiste, kadrovskoj osposobljenosti opština kao i budžetu samog projekta.

- Prikupljanje projektnih ideja koje će biti realizovane tokom 2010/11 godine

Lokalne zainteresovane strane, predstavnici domaćinstava, klubovi i NVO organizacije koje se bave turizmom iz projektnih opština dostavili su preko 30 projektnih ideja. S obzirom na veliku zainteresovanost, lista za dostavljanje projektnih ideja je bila otvorena do kraja 2009 godine. Zatim je projektni tim NFG i MPŠV izvršio selekciju, odnosno odabir prioriternih projektnih ideja zasnovanim na stvarnim potrebama lokalnih zajednica, potpisani su ugovori između NGF i predstavnika ovlašćenih lica čiji su projekti odabrani. Podržano je ukupno 7 projekata u ukupnom iznosom od 23.537,50 EUR i jedan projekat sa budžetom čija konstrukcija zbog kompleksnosti aktivnosti još nije završena ali je definisan minimum od 15.000,00 Eur. Odabrani projekti počeli sa realizacijom sredinom ove godine. Ideja je bila otvorena do kraja 2009 godine. Zatim će projektni tim NFG i MPŠV izvršiti selekciju, odnosno odabir

prioritetnih projektnih ideja zasnovanim na stvarnim potrebama lokalnih zajednica, koje će realizovati i finansirati. Dio budžeta iz projekta koji je predviđen za realizaciju i finansiranje odabranih projektnih ideja biće raspoređen u sve četiri projektne opštine.

- Razvoj ribolovnog turizma

Prilikom druge terenske posjete opštinama Pljevlja i Plužine u trajanju od tri dana u saradnji sa lokalnim sportsko-ribolovnim klubovima, tim projekta je obišao lokacije pogodne za razvoj ribolovnog turizma. Ova posjeta imala je za cilj buduću promociju sportskog ribolova kod potencijalnih turista u Norveškoj, kao i pružanje dodatnih usluga neophodnih za doček proljećne test ture ribolovaca iz Norveške.

- Asistiranje pri razvoju podzakonskih akata i akcionih planova

Članovi projektnog tima za razvoj lovstva i šumarstva asistirali su MPŠV na izradi podzakonskih akata za novi Zakon o divljači i lovstvu. Ova aktivnost podrazumijeva pružanje sugestija koje će upotpuniti lovno zakonodavstvo i pružiti dobru osnovu za gazdovanje sa divljači i upravljanje lovištima. Podzakonski akti koji su obrađivani na ovim sastancima su u fazi usaglašavanja.

Sugestije su takođe date i na temu akcionih planova za određene vrste divljači. Članovi NFG su dostavili i norvešku verziju akcionih planova, koji predstavljaju odličan prvi korak, ali i olakšicu i dobar primjer Crnoj Gori kako zemlje u kojima je lovstvo na zavidnom nivou, sa kvantitativno malim dokumentima velike vrijednosti uspješno upravljaju sa najugroženijim vrstama na relativno velikim površinama.

- Asistiranje pri razvoju lovišta posebne namjene

U toku izrade Inoviranog Elaborata o ustanovljavanju lovišta u Crnoj Gori, NGF tim je davao stručna mišljenja i sugestije, pružio primjer "dobre prakse" upravljanja lovištima posebne namjene. Za novoustanovljena lovišta posebne namjene NFG tim ima u pripremi okvir za plan lova i gazdovanje divljači.

4. TEHNIČKA PODRŠKA OD STRANE HOLANDSKE RAZVOJNE ORGANIZACIJE (SNV MONTENEGRO)

Holandska razvojna organizacija (SNV) je pružala ekspertsku i savjetodavnu podršku kao i fasilitaciju na aktivnostima odnosno zadacima definisanim Memorandumima o razumijevanju sa sljedećim institucijama: (1) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, (2) Uprava za šume, (3) Nacionalno udruženje privatnih vlasnika šuma Crne Gore.

U okviru Memoranduma o razumijevanju sa Ministrastvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, podpisanog za period od 1. marta 2009 – 31. avgusta 2010. godine, postignuti su sljedeći rezultati:

- U okviru nacionalne koordinacije aktivnosti između MPŠV, FODEMO i SNV davan je doprinos zajedničkom planiranju, osmišljavanju, implementaciji i monitoringu procesa i elemenata Nacionalnog šumarskog programa / reforme šumarskog sektora, naročito onih koja su zakonske prirode;

- Urađen je Predlog novog Zakona o šumama i nalazi se u fazi razmatranja u Skupštini Crne Gore.
- Pružena ekspertska podrška aktivnostima na harmonizaciji šumarskih propisa Crne Gore sa zahtjevima EU vezanim za šume i šumarstvo; u tom smislu je Oizrađena i procjena harmonizovanosti Predloga Zakona o šumama sa međunarodnim i EU politikama i propisima.
- Obezbjeđena ekspertska podrška prvoj pripremi dva MCPFE upitnika o (kvantitativnim i deskriptivnim) kriterijumima održivog gazdovanja šumama u Crnoj Gori za 2011. godinu, koji je poslat UN ECE Ženeva i ocjenjen kao upitnik iz grupe najboljih upitnika zemalja;

U okviru Memoranduma o razumjivenju sa Upravom za šume, potpisanog za period od 24. juna 2008. – 31. marta 2010. godine, i Memoranduma o razumjivenju sa Udruženjem privatnih vlasnika šume Crne Gore, za period od 8. Oktobra 2008 – 7. Oktobra 2010. godine postignuti su slijedeći rezultati:

- Osnovana jedno dva dodatna opštinska udruženja privatnih vlasnika šuma (Podgorica i Danilovgrad), koje zajedno sa prethodno osnovanim predstavlja 14 uduženja (od ukupno 15 planiranih); i preostalo dva jedno udruženja se planira da budu registrovano u ovoj godini;
- Pružana organizaciono-tehnička, stručna i djelimično materijalna podrška (kancelarijska oprema) Nacionalnom udruženju privatnih vlasnika šuma Crne Gore, uključujući izgradnju osnovnih kapaciteta udruženja u pogledu administracije i djelovanja, pružanja određenih usluga svojim članovima i profesionalnog zastupanja njihovih interesa;
- Obavljena analiza organizovanosti i funkcionisanja šumarske savjetovne službe u okviru Uprave za šume, sprovedena druga faza treninga trenera (obučeni treneri) kao i trening šumarskih stručnjaka za primjenu savremenih savjetodavnih metoda u šumarstvu, pripremljeni i predlozi za unapređenje organizovanosti i funkcionisanja šumarske savjetodavne službe sa planom šumarskog savjetovanja za 2010.godinu;
- Analiza stanja i razvoja malih i srednjih preduzeća (SME), vezanih za šume i šumarstvo, kao i trening trenera (obučeni treneri) za promociju osnivanja SME (u dvije etape), bazirajući se na pripadajućoj FAO metodologiji Analize i razvoja tržišta, sa pilot promocijom odnosno osnivanjem novih SME;
- Podrška međunarodnoj saradnji i razmjeni iskustava šumarskih stručnjaka i vlasnika privatnih šuma omogućavanjem učešća po jednog predstavnika UVPŠ CG i UŠ na regionalnoj konferenciji o ruralnom razvoju, organizovanoj od strane SNV Makedonija (Skopje), kao i učešća jednog predstavnika MPŠV na IUFRO simpozijumu o Evropskom zakonodavstvu održivog razvoja šuma (Kipar);

UMJESTO ZAKLJUČKA

Međunarodni projekti koje se realizuju u sektoru šumarstva su značajna pomoć Crnoj Gori i oni doprinose daljoj implementaciji brojnih međunarodnih obaveza i inicijativa koji predstavljaju osnovu za reformu sektora u skladu sa kriterijumima održivog gazdovanja šumama i principima Nacionalnog šumarskog programa.

U periodu koji je pred nama promovisaćemo zajedno sa međunarodnim partnerima posvjećenost i odgovornost u sektoru šumarstva da se na održiv način koristi ovaj resurs, oslanjajući se sve više na svoje sopstvene kadrovske potencijale a što će nam pomoći da reformu sektora šumarstva sprovedemo na najbolji mogući način.

Svi zadaci i aktivnosti u navedenim projektima su definisani na način da je omogućena njihova kvalitetna evaluacija.

Pored toga, uspostavljena je redovna koordinacija između resornog Ministarstva i svih donatora koji rade u sektoru šumarstva čime je omogućena adekvatna transparentnost organizacije, finansiranja i realizacije složenog Nacionalnog šumarskog programa.

Sve naprijed iznijeto ukazuje na činjenicu da su stvorene sve neophodne pretpostavke da se u sektoru šumarstva očekuje povećanje efikasnosti upravljanja kao i pozitivan trend rasta proizvodnje u svim segmentima ovog složenog reprojekta.

Na kraju želimo izraziti svoju punu zahvalnost predstavnicima međunarodnih donatora, koji su obezbijedili kontinuiranu i značajnu podršku sektoru šumarstva u realizaciji veoma složenih reformi ovog sektora.

Na osnovu gore navedenog, predlažemo da Vlada Crne Gore prihvati sljedeće
z a k l j u č k e;

1. Prihvata se Izvještaj o realizaciji međunarodnih donatorskih projekata u oblasti šumarstva za 2010.godinu.
2. Zadužuje se Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede da prati realizaciji projekata i o tome redovno izvještava Vladu Crne Gore.